اخبار

نفت ریزش کرد

هر بشکه نفت برنت ۱۰۹ دلار شد

قیمت نفت برنت پس از بازگشایی بازارهای جهانی ریزش کرد و به محدوده ۱۰۹ دلار و ۹۵ سنت بازگشت.

به گزارش خبرآنلاین، هم‌زمان با آغاز معاملات جدید بازار جهانی نفت، قیمت نفت برنت در تابلو معاملات به کمتر از ۱۱۰ دلار برای هر بشکه رسید؛ اتفاقی که در نگاه نخست از کاهش بیش از ۸ دلاری قیمت نفت حکایت دارد.

با این حال، بررسی ساختار معاملات آتی نفت نشان می‌دهد مقایسه مستقیم این دو قیمت لزوماً به معنای سقوط واقعی بیش از ۸ دلاری نفت در یک جلسه معاملاتی نیست.

قیمت ۱۱۸ دلاری پیش از تعطیلات به قرارداد تحویل ماه دسامبر ۲۰۲۶ مربوط بود، در حالی که نرخ جدید ۱۰۹ دلار و ۹۵ سنت برای قرارداد تحویل ژانویه ۲۰۲۷ نمایش داده می‌شود. بنابراین، بخشی از اختلاف قیمت ناشی از جابه‌جایی ماه تحویل قرارداد مبناست.

در بازارهای آتی نفت، قیمت قراردادهای ماه‌های مختلف الزاماً یکسان نیست. هنگامی که بازار با نگرانی درباره کمبود عرضه در کوتاه‌مدت مواجه باشد، ممکن است نفت تحویل نزدیک گران‌تر از نفت تحویل ماه‌های بعد معامله شود؛ وضعیتی که در اصطلاح بازارهای کالایی «بکواردیشن» نام دارد.

در چنین شرایطی، تغییر قرارداد مبنا از یک ماه نزدیک‌تر به ماه بعد می‌تواند باعث شود قیمت نمایش‌داده‌شده روی تابلو کاهش یابد، بدون آنکه تمام این اختلاف ناشی از فروش گسترده یا افت واقعی قیمت یک قرارداد مشخص باشد.

در عین حال، اختلاف قیمت قراردادهای کوتاه‌مدت و بلندمدت می‌تواند بازتابی از انتظارات معامله‌گران درباره وضعیت آینده عرضه و تقاضای نفت، تداوم اختلالات حمل‌ونقل و تحولات ژئوپلیتیکی باشد.

بنابراین، بازگشت قیمت نفت برنت به زیر ۱۱۰ دلار را نباید به‌تنهایی نشانه کاهش بیش از ۸ دلاری قیمت نفت در بازار جهانی دانست؛ زیرا مقایسه دقیق مستلزم بررسی قیمت دو قرارداد با سررسید یکسان است.

بسیج ظرفیت بالایی برای همکاری با شرکت گاز در زمینه ترویج فرهنگ مصرف بهینه دارد

کرمانشاه – کرمی - ابتکار

مدیرعامل شرکت گاز استان کرمانشاه با تأکید بر ظرفیت بالای بسیج در فرهنگ‌سازی مصرف بهینه گاز، گفت: همکاری اقشار مختلف بسیج می‌تواند نقش مؤثری در کاهش مصرف گاز و ترویج فرهنگ استفاده صحیح از این انرژی داشته باشد.

به‌گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان کرمانشاه، سلیمی، مدیرعامل شرکت گاز استان کرمانشاه، در نشست با جمعی از مسئولان این شرکت و مسئولین سازمان‌هاب مختلف بسیج، با اشاره به ضرورت مدیریت مصرف گاز، اظهار کرد: بسیج ظرفیت بالایی برای همکاری با شرکت گاز در زمینه ترویج فرهنگ مصرف بهینه دارد و می‌توان با بهره‌گیری از این ظرفیت، گام‌های مؤثری در کاهش مصرف گاز برداشت. وی با بیان اینکه مشارکت اقشار مختلف بسیج می‌تواند زمینه ساز اصلاح الگوی مصرف در جامعه باشد، افزود: شرکت گاز استان کرمانشاه برنامه‌های متنوعی برای کنترل و مدیریت مصرف گاز در دستور کار دارد، اما اجرای موفق این برنامه‌ها نیازمند همراهی مردم و همکاری دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف است. سلیمی با تأکید بر اهمیت فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی هدفمند تصریح کرد: با مشارکت بسیج و استفاده از ظرفیت‌های مردمی می‌توان آگاهی عمومی درباره ضرورت مصرف بهینه گاز را افزایش داد و در مسیر کاهش مصرف و حفظ پایداری شبکه گازرسانی حرکت کرد. در این نشست، مسئولان بسیج حاضر در جلسه نیز ضمن اعلام آمادگی برای همکاری با شرکت گاز استان کرمانشاه، بر استفاده از تمام ظرفیت‌های سازمانی و مردمی خود در راستای ترویج فرهنگ مصرف بهینه گاز و کمک به مدیریت مصرف این انرژی تأکید کردند.

سیاستگذاری غلط داخلی بیش از جنگ بحران ساز شده است

هدف‌گذاری نرخ دلار ۲۷۰ هزار تومانی از پارسال!

حسین راغفر مدعی است که رسیدن نرخ دلار به محدوده ۲۷۰ هزار تومان از سال گذشته در سازمان برنامه هدف‌گذاری شده بود. او معتقد است کاهش ارزش پول ملی به سود گروه‌های برخوردار از درآمدهای ارزی و بدهکاران بزرگ تمام می‌شود و سهم سیاستگذاری داخلی در تورم کنونی را بسیار بیشتر از پیامدهای جنگ می‌داند.

راغفر معتقد است نسبت دادن مشکلات اقتصادی به جنگ، بدون بررسی نقش تصمیم‌های داخلی، مانع شناسایی ریشه‌های اصلی بحران می‌شود

افت ارزش پول ملی در اقتصاد ایران، صرفاً به معنای افزایش نرخ دلار یا گران‌تر شدن کالاها نیست؛ این روند می‌تواند مناسبات توزیع درآمد و ثروت را نیز تغییر دهد و هزینه بحران اقتصادی را به شکل نامتناسبی بر دوش حقوق‌بگیران، صاحبان پس‌اندازهای ریالی و اقشار کم‌درآمد بگذارد.

به گزارش خبرآنلاین، افت ارزش پول ملی در سال‌های گذشته به شکلی مستمر ادامه داشته است به نحوی که در طول دو سال قیمت هر دلار آمریکا از ۶۰ هزار تومان به بیش از ۲۷۰ هزار تومان رسیده است. تنها در فاصله تیر تا مهر ماه ۱۴۰۵ قیمت هر دلار آمریکا ۹۰ هزار تومان گران‌تر شد تا بانک مرکزی برای کنترل نرخ ارز، در ۱۱ مهر ماه طرحی را اجرا کند که به هر ایرانی با ارائه کارت ملی، ۱۰ هزار دلار واگذار شود. طرحی که با توجه به ادامه دار شدن جنگ و محاصره، با اعتراض منتقدان مواجه شد. حالا و پس از چند هفته از اجرای این طرح دوباره قیمت دلار رشد کرده و تا ۲۷۳ هزار تومان نیز رسید.

حسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا، در گفت‌وگو با خبرآنلاین، با انتقاد از سیاست‌های ارزی و پولی کشور، این روند را عاملی برای انتقال منابع از بخش‌های وسیعی از جامعه به گروه‌های برخوردار از درآمدهای ارزی می‌داند و خواستار تغییر مسیر سیاستگذاری اقتصادی است.

بانک مرکزی می‌گوید سیاست واگذاری ۱۰ هزار دلار به هر نفر را به این دلیل اجرا کرد که نرخ دلار به ۳۰۰ هزار تومان، نرخی که وزیر خزانه داری آمریکا اعلام کرده بود، نرسد. راغفر این ادعا را رد کرد و گفت: حفظ ارزش پول ملی تصمیمی درست است اما این اقدام بدترین مدلی بود که می شد اجرا شود. راه‌های بسیاری برای حفظ ارزش پول ملی وجود دارد که برای کشور مشکلات کمتری را به دنبال می‌آورد. بنابراین ادعایی که مطرح می‌شود، پذیرفتنی نیست.

راغفر درباره روند افزایش نرخ ارز و رسیدن دلار به محدوده ۲۷۰ هزار تومان می‌گوید: «در سال گذشته در سازمان برنامه تصمیمی درباره قیمت ارز امسال مطرح شد؛ به این معنا که اگر وضعیت مساعد نشود، دلار باید به ۲۷۰ هزار تومان برسد.»

او این روند را فراتر از یک پیش‌بینی ساده می‌داند و معتقد است هنگامی که سیاستگذاران از پیش نرخ مشخصی را برای ارز مطرح می‌کنند، ممکن است مجموعه‌ای از اقدامات و فضاسازی‌ها در جهت تحقق همان نرخ شکل بگیرد. راغفر در این زمینه به نقش رسانه‌ها در آماده‌سازی افکار عمومی اشاره می‌کند و می‌گوید پیش‌تر نیز نمونه‌هایی از طرح مکرر یک نرخ مشخص برای ارز در رسانه‌های نزدیک به گروه‌های صاحب نفوذ وجود داشته است.

به اعتقاد این اقتصاددان، چنین روندی می‌تواند به تثبیت انتظارات تورمی و فراهم شدن زمینه پذیرش افزایش نرخ ارز در جامعه منجر شود. او همچنین معتقد است در این فرایند، منافع گروه‌های خاصی مورد توجه قرار می‌گیرد، در حالی که هزینه‌های کاهش ارزش پول ملی به بخش وسیعی از جامعه منتقل می‌شود.

کاهش ارزش پول ملی چگونه به افزایش نابرابری منجر می‌شود؟

راغفر مهم‌ترین پیامد کاهش ارزش پول ملی را افت قدرت خرید نیروی کار و خانوارهایی می‌داند که پس‌اندازهای خود را به ریال نگهداری می‌کنند. به گفته او، هنگامی که تورم ارزش واقعی درآمدها و پس‌اندازهای ریالی را کاهش می‌دهد، بخشی از منابع این گروه‌ها عملاً از دست می‌رود؛ روندی که او از آن با عنوان «مالیات تورمی» یاد می‌کند.

این اقتصاددان تأکید می‌کند که آثار تورم برای همه گروه‌های اقتصادی یکسان نیست. به اعتقاد او، در شرایط افت ارزش پول ملی، گروه‌هایی که به درآمدهای ارزی دسترسی دارند، ممکن است از موقعیت مساعدتری برخوردار شوند؛ در مقابل، حقوق‌بگیران و خانوارهایی که درآمدشان متناسب با افزایش قیمت‌ها رشد نمی‌کند، با کاهش مستمر قدرت خرید روبه‌رو می‌شوند.

او در این زمینه به شرکت‌های پتروشیمی و فولادی و همچنین بدهکاران ارزی اشاره می‌کند و می‌گوید کاهش ارزش پول ملی می‌تواند ارزش ریالی دارایی‌ها و درآمدهای ارزی این گروه‌ها را افزایش دهد. از سوی دیگر، به گفته راغفر، بدهکاران بزرگ بانکی نیز ممکن است در شرایط تورمی از کاهش ارزش واقعی بدهی‌های ریالی خود منتفع شوند.

راغفر معتقد است نتیجه چنین وضعیتی، توزیع نابرابر منافع و هزینه‌های بحران اقتصادی است؛ به‌گونه‌ای که گروه‌های برخوردار از دارایی‌ها و درآمدهای ارزی یا بدهی‌های بزرگ می‌توانند از شرایط موجود منتفع شوند، در حالی که بخش‌های وسیعی از جامعه با کاهش سطح رفاه مواجه می‌شوند.

انتقاد راغفر از سیاست‌های دولت و بانک مرکزی

این اقتصاددان با انتقاد از عملکرد سیاستگذاران اقتصادی می‌گوید تصمیم‌هایی که به تضعیف ارزش پول ملی منجر می‌شوند، نباید صرفاً با ضرورت تأمین کسری بودجه توجیه شوند. از نظر او، چنین سیاست‌هایی علاوه بر تحمیل هزینه به خانوارها، می‌توانند زمینه شکل‌گیری رانت و افزایش نارضایتی اجتماعی را فراهم کنند. او همچنین این وضعیت را در ارتباط با فشارهای خارجی ارزیابی می‌کند و معتقد است تضعیف قدرت خرید مردم می‌تواند به افزایش نارضایتی عمومی منجر شود. راغفر با اشاره به مواضع مقام‌های آمریکایی و اسرائیلی درباره فشار اقتصادی بر ایران، این ادعا را مطرح می‌کند که بخشی از روند موجود با اهداف فشار خارجی هم‌راستا است. این ارزیابی، تحلیل سیاسی او از انگیزه‌ها و پیامدهای سیاست‌های جاری است.

سهم سیاستگذاری داخلی در تورم بیشتر از جنگ است

راغفر در بخش دیگری از این گفت‌وگو، درباره عوامل شکل‌گیری تورم کنونی می‌گوید سهم جنگ در تورم حدود ۹۰ درصدی امروز، از سهم سیاستگذاری داخلی بسیار کمتر است. او برآورد می‌کند که ۸۰ تا ۸۵ درصد مشکلات تورمی ناشی از سیاست‌های داخلی باشد و سهم جنگ به حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد محدود شود.

البته او تأکید می‌کند که سهم هر یک از عوامل باید به‌صورت دقیق محاسبه شود. بنابراین، ارقامی که راغفر درباره سهم جنگ و سیاستگذاری داخلی مطرح می‌کند، برآورد شخصی اوست و برای تعیین سهم واقعی هر عامل، به بررسی داده‌ها و محاسبات مستقل نیاز است.

این اقتصاددان معتقد است نسبت دادن مشکلات اقتصادی به جنگ، بدون بررسی نقش تصمیم‌های داخلی، مانع شناسایی ریشه‌های اصلی بحران می‌شود. به گفته او، کیفیت تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد کلان و میزان آشنایی سیاستگذاران با تجربه‌های جهانی، در تشدید یا کنترل مشکلات اقتصادی نقش مهمی دارد.

راهکار چیست؟ اصلاح مالیات و سرمایه‌گذاری اشتغال‌زا

راغفر در پایان، با رد اتکا به کاهش ارزش پول ملی برای جبران کسری بودجه، بر ضرورت تغییر مسیر سیاستگذاری تأکید می‌کند. به اعتقاد او، تأمین پایدار منابع بخش عمومی مستلزم اصلاح نظام مالیاتی و تشویق سرمایه‌گذاری‌هایی است که به خلق شغل و افزایش ثروت واقعی در اقتصاد منجر می‌شوند.

او معتقد است این مسیر، هرچند دشوارتر از راهکارهای فوری و کوتاه‌مدت است، می‌تواند منابع مورد نیاز دولت را به شکلی پایدارتر تأمین کند و از انتقال مکرر هزینه‌های بحران به مردم جلوگیری کند.

از نگاه راغفر، ادامه سیاست‌های کنونی نه‌تنها امکان خروج از بحران را محدود می‌کند، بلکه می‌تواند در مراحل بعدی به تشدید مشکلات اقتصادی و افزایش نارضایتی اجتماعی بینجامد. از این منظر، مسئله اصلی صرفاً تعیین نرخ ارز نیست؛ بلکه باید مشخص شود هزینه حفظ تعادل‌های اقتصادی بر دوش چه گروه‌هایی قرار می‌گیرد و منافع حاصل از تصمیم‌های کلان اقتصادی نصیب چه کسانی می‌شود.

خانوار ایرانی برای حداقل خوراک چقدر باید هزینه کند؟

افزایش ۱۱۴ درصدی قیمت‌ها نسبت مهر ۱۴۰۴

اگرچه تورم ماهانه خوراکی‌ها در مهرماه تغییر چندانی نسبت به شهریور نداشته، اما مقایسه هزینه تأمین حداقل خوراک در مهر امسال با مهر سال گذشته از افزایش بیش از ۱۱۴ درصدی آن حکایت دارد.

به گزارش اکوایران، چند روزیست که مرکز آمار اعداد و ارقام مربوط به تورم مهر ۱۴۰۵ را اعلام کرده است. تورم ماهانه کل کشور از ۴٫۲ درصد به ۴٫۴ درصد افزایش یافته و تورم سالانه نیز رکورد جدیدی را ثبت کرده است.

در مقابل تورم نقطه به نقطه در ماه گذشته نسبت به شهریور کاهش یافته و از ۸۹٫۸ درصد به ۸۸٫۷ درصد رسیده است. با این‌حال زمانی می‌توان به صورت دقیق‌تر تحولات مربوط به تورم را ارزیابی کرد که به سراغ جزئیات و اقلام مختلف تورم برویم. یکی از مهم‌ترین اجزای تورم که نقشی اساسی و حیاتی در سبد خانوار دارد، اقلام خوراکی است. تورم ماهانه اقلام خوراکی در ماه‌های شهریور و مهر نسبتا ثابت مانده اما تورم نقطه به نقطه در مهر امسال نسبت به شهریور کاهش یافته و از ۱۲۱٫۷ درصد به ۱۱۲٫۷ درصد رسیده است.

در این میان برخی‌ها ادعا می‌کنند که محاسبات تورمی مرکز آمار با آنچه که در واقعیت توسط عموم مردم نسبت به افزایش قیمت‌ها احساس می‌شود فاصله دارد. برای این موضوع البته جوابی علمی نیز موجود است؛ اینکه وزن و اهمیت کالاها در سبد مصرفی هر خانوار با خانوار دیگر متفاوت بوده و سبد مرکز آمار صرفا انعکاسی از میانگین مردم است.

با این‌حال برای بررسی دقیق‌تر تمرکز بر گروه خاص مصرفی خانوار مانند خوراکی‌ها می‌تواند کمک‌کننده باشد. از همین‌رو اکوایران با الگوبرداری از سبد حداقل خوراک انستیتو تحقیقات تغذیه و دانشکده علوم تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تهران سبدی را تهیه کرده تا با به کارگیری متوسط قیمت اقلام خوراکی در مناطق شهری هزینه سبد حداقل خوراک برای یک نفر در ماه قابل محاسبه باشد.

تصویر سبد اکوایران از حداقل خوراک

بررسی‌ها نشان می‌دهد که یک فرد برای اینکه بتواند در مهر امسال هزینه تامین حداقل خوراک خود را تقبل کند نیازمند مبلغی حدود ۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان است. سبد حداقل خوراک اکوایران که شامل اقلامی چون نان لواش، برنج خارجی، ماکارونی، گوشت گاو یا گوساله، مرغ، چند قلم لبنیات ضروری، روغن مایع، سیب و پرتغال و حبوبات و قند و شکر از جمله اقلام این سبد محسوب می‌شوند. بنابراین محاسبات فعلی تنها انعکاس‌دهنده حداقل معیشت و حداقل خوراک ایرانیان در یک ماه است و با نیازهای دیگر مانند خدمات و اقلام غیرخوراکی مرتبط نیست.

این موضوع از آنجا حائز اهمیت است که اگر تعداد افراد متوسط خانوار را در نظر گرفته و در عدد ۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان ضرب کنیم، هزینه تامین سبد حداقل خوراک یک خانوار ایرانی در اولین ماه پاییز امسال به حدود ۲۷ میلیون تومان می‌رسد که از حداقل حقوق یک کارگر متاهل با یک فرزند و یک سال سابقه کار فراتر می‌رود. حداقل حقوق این شخص در طبق بخشنامه حداقل دستمزد سال ۱۴۰۵ معادل ۲۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان معین شده است.

با اینکه رقم ۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان هزینه تامین حداقل خوراک در مهر ۱۴۰۵ در قیاس با شهریور تنها ۰٫۵ درصد افزایش یافته اما به صورت نقطه به نقطه در مقایسه با ماه مشابه در سال ۱۴۰۴ بیش از ۱۱۲ درصد افزایش داشته است. هر دو مقیاس تورم ماهانه و نقطه به نقطه هزینه سبد حداقل خوراک اکوایران در مهر نسبت به شهریور و شهریور نسبت به مرداد کاهش داشته‌اند که این امر بیانگر روندی نزولی در هزینه سبد حداقل خوراک از مرداد سال جاری است. با این‌حال سطح هزینه‌ها همچنان بسیار بالاست و فشار تورمی شدیدی به معیشت خانوارهای ایرانی وارد شده است.

در نهایت نیز با اینکه کنترل تورم یکی لوازم ایجاد ثبات اقتصادی است اما در کنار آن برای بهبود وضعیت معیشتی و رفاه خانوارها، کشور به رشد اقتصادی پایدار و بادوام به شدت محتاج است.

رکورددار جهش قیمت دلار کدام رئیس کل بانک مرکزی است؟

همتی صدرنشین است البته در دوره فشارهای سه جنگ

ایران در نزدیک ۵ دهه پیش از این همواره دچار تنشهای مختلفی بوده است، جنگ و بازسازی، فراز و فرودهای قیمت نفت، تحریم‌های بین‌المللی، توافق‌های سیاسی و دوره‌های نااطمینانی طولانی تجربیاتی است که کل آحاد جامعه را درگیر نموده است.

به گزارش خبرآنلاین، از آنجائی که روسای کل بانک مرکزی در شرایط یکسانی مسئولیت نداشته‌اند، برای بررسی میراث هر دوره باید نتایج آماری را در کنار شرایط اقتصادی و مدت مسئولیتشان قرار داد، این مقاله در صدد یافتن پاسخ این پرسش است که سرعت افزایش نرخ دلار آزاد در کدام دوره بیشتر بوده است و آیا می‌توان از این رتبه‌بندی به تنهایی درباره کیفیت مدیریت پولی داوری کرد؟

نرخ رشد مرکب ماهانه روش محاسبه افزایش قیمت دلار

افزایش تجمعی قیمت دلار بدون توجه به طول دوره عهده داری سمت رییس کل می‌تواند گمراه کننده باشد. در این بررسی، رشد مرکب ماهانه به عنوان نرخ ثابت فرضیه رشد در هر ماه تعریف می‌شود که ارتباط بین قیمت آغاز دوره و قیمت پایان دوره را برقرار می کند.

مدت تصدی بر حسب ماه در نظر گرفته می شود، برای نمونه افزایش نرخ دلاراز ۳۰ هزار تومان به ۶۵ هزار تومان طی ۱۲ ماه نرخ رشد مرکب ماهانه حدود ۶.۶۵ درصد و همین افزایش طی ۶ ماه موجب رشدی حدود ۱۳.۷۵ درصد خواهد شد. البته این شاخص مسیر واقعی نوسان‌های میان دوره‌ای را نشان نمی‌دهد.

رتبه‌بندی دوره‌ها بر اساس رشد مرکب ماهانه دلار

با توجه به تفاوت در مدت زمان تصدی استفاده از روش درصد رشد مرکب ماهانه، عملاً بهترین روش برای بررسی عملکرد هر رییس کل در طی دوران مدیریت است.

حال باید شرایط اقتصادی و سیاسی، کدام تنش اقتصادی در هر دوره اتفاق افتاده است را بررسی کرد. جنگ، نوسان‌های شدید در درآمدهای نفتی، تحریم، محدودیت‌های دسترسی به منابع ارزی و انتظارات تورمی، مسیرهای احتمالی اثرگذاری بر ارزش اسعار خارجی می‌باشد، همزمانی یک رویداد با افزایش نرخ دلار به خودی خود رابطه علّی را اثبات نمی‌کند.

آیا رکورد جهش دلار به معنای بدترین عملکرد است؟

حال این سئوال مطرح ایت که آیا رکورد جهش دلار به معنای بدترین عملکرد است. پاسخ به این سئوال البته منفی است. شاخص رشد مرکب ماهانه نشان می‌دهد در فاصله آغاز و پایان یک دوره، دلار با چه سرعت متوسطی افزایش یافته است اما نسبت دادن این تغییر به شخص رئیس کل مستلزم بررسی سیاست‌های مالی دولت، نقدینگی، جنگ، درآمدهای ارزی، انتظارات و حتی میراث دوره پیشین است و برای قضاوت علّی تحلیل اقتصاد سنجی با متغیرهای کنترلی ضروری می‌باشد.

وعده‌های تکراری، میراثی ماندگار

مرور نزدیک به پنج دهه مدیریت بانک مرکزی ایران، فارغ از تفاوت شرایط سیاسی و اقتصادی هر دوره، یک وجه مشترک قابل تأمل را آشکار می‌سازد: امید به سامان‌دهی بازار ارز در آغاز مسئولیت و تداوم چالش‌های پولی و ارزی در پایان بسیاری از دوره‌ها.

رؤسای کل بانک مرکزی، هر یک در مقطعی متفاوت و با رویکردها و سیاست‌های گوناگون، مسئولیت هدایت سیاست پولی کشور را بر عهده گرفته‌اند. در مواضع و برنامه‌های اعلامی بسیاری از آنان، مفاهیمی همچون ثبات بازار ارز، حفظ ارزش پول ملی، مدیریت نقدینگی و بازگرداندن آرامش به اقتصاد جایگاه ویژه‌ای داشته است. بااین‌حال، آنچه در بررسی روند بلندمدت نرخ ارز مشاهده می‌شود، استمرار کاهش ارزش ریال در برابر دلار و انتقال بخش قابل‌توجهی از مشکلات حل‌نشده از یک دوره مدیریتی به دوره بعد است.

البته نمی‌توان تمامی این تحولات را صرفاً به تصمیمات رؤسای بانک مرکزی نسبت داد. جنگ، تحریم‌های اقتصادی، محدودیت منابع ارزی، کسری بودجه دولت، ناترازی نظام بانکی و تحولات سیاسی، در دوره‌های مختلف بر عملکرد سیاست‌گذار پولی اثر گذاشته‌اند. اما تکرار این توضیحات در طول چند دهه، خود پرسش مهم‌تری را مطرح می‌کند: چرا با وجود تغییر مدیران، سیاست‌ها و شرایط اقتصادی، مسئله بی‌ثباتی ارزی همچنان پابرجا مانده است؟

شاید مهم‌ترین یافته این بررسی آن باشد که مسئله اقتصاد ایران را نمی‌توان تنها در موفقیت یا ناکامی یک رئیس کل خلاصه کرد. هنگامی که مدیران مختلف، با دیدگاه‌های متفاوت، در نهایت با چالش‌هایی مشابه مواجه می‌شوند، باید در کنار ارزیابی عملکرد فردی، به محدودیت‌های ساختاری و نهادی سیاست‌گذاری پولی نیز توجه کرد. بااین‌همه، پذیرش نقش عوامل بیرونی و مشکلات ساختاری نباید به معنای نادیده‌گرفتن مسئولیت مدیران اقتصادی باشد. همان‌گونه که وعده‌ها و برنامه‌های آنان در آغاز مسئولیت مورد توجه قرار می‌گیرد، نتایج قابل اندازه‌گیری دوره مدیریتشان نیز باید مبنای ارزیابی قرار گیرد.

میراث رؤسای بانک مرکزی را نه صرفاً باید در وعده‌های آغاز مسئولیت جست‌وجو کرد و نه تنها در توجیهات پایان آن؛ بلکه باید در فاصله میان آنچه وعده داده شد و آنچه در عمل تحقق یافت، به قضاوت نشست.

و شاید پرسش نهایی این باشد: آیا رؤسای بانک مرکزی میراث‌دار بحران‌های پیشینیان بوده‌اند یا خود نیز بخشی از همان میراث را برای جانشینانشان به جا گذاشته‌اند؟

خبر

بورس به تعادل رسید اما خروج پول قطع نشد

شاخص کل بورس در پایان معاملات دیروز با کاهش ۵ هزار و ۲۲۸ واحدی به سطح ۷ میلیون و ۶۴۹ هزار واحد رسید. این در حالی است که در ابتدای بازار، شدت عرضه ها افتی در حدود ۶۵ هزار واحد را برای این شاخص رقم زده بود.

به گزارش اقتصادنیوز، معاملات بورس دیروز دوشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۵ با فشار فروش نسبتا محدود آغاز شد و در همان دقایق ابتدایی شاخص کل تا حدود ۶۵ هزار واحد افت کرد. با این حال، افزایش تقاضا در ادامه معاملات باعث شد بخش عمده این کاهش جبران شود و شاخص کل به محدوده نزدیک تری به سطح پایانی روز گذشته بازگردد. با وجود این بهبود، شاخص کل نتوانست وارد محدوده مثبت شود؛ در مقابل، شاخص هم وزن با رشد همراه شد و بخش قابل توجهی از نمادهای بازار نیز در محدوده سبز به کار خود پایان دادند.

شاخص کل بورس در پایان معاملات دیروز با کاهش ۵ هزار و ۲۲۸ واحدی به سطح ۷ میلیون و ۶۴۹ هزار واحد رسید. این در حالی است که در ابتدای بازار، شدت عرضه ها افتی در حدود ۶۵ هزار واحد را برای این شاخص رقم زده بود.

به این ترتیب، تقویت تقاضا در طول روز مانع از تداوم ریزش اولیه شد و شاخص کل توانست بخش بسیار زیادی از افت خود را جبران کند.

در سوی دیگر بازار، شاخص کل هم وزن با رشد ۹ هزار و ۶۳۳ واحدی معادل ۰.۴۴ درصد، در سطح ۲ میلیون و ۱۷۵ هزار واحد قرار گرفت. مثبت شدن شاخص هم وزن در کنار منفی ماندن شاخص کل نشان می دهد عملکرد سهام کوچک و متوسط در مجموع بهتر از نمادهای بزرگ و شاخص ساز بوده است.

۶۴۶ نماد مثبت شدند؛ تعداد صف های خرید به ۲۶۷ رسید

ترکیب نمادهای مثبت و منفی در پایان معاملات نیز از برتری نسبی تقاضا حکایت داشت. دیروز ۶۴۶ نماد در محدوده مثبت و ۳۰۲ نماد در محدوده منفی به کار خود پایان دادند. همچنین تعداد صف های خرید به ۲۶۷ مورد رسید، در حالی که ۸۹ نماد با صف فروش مواجه بودند. ارزش سفارش های خرید نیز با ثبت رقم ۶ هزار و ۶۷۵ میلیارد تومان، از ارزش سفارش های فروش به میزان ۴ هزار و ۵۷۷ میلیارد تومان بیشتر بود. برآیند سفارش ها در پایان معاملات به مثبت ۲ هزار و ۹۷ میلیارد تومان رسید که نشان دهنده برتری تقاضا در سمت سفارش های ثبت شده است.

ارزش معاملات در سطح ۳۲ همت باقی ماند

یکی از نکات مهم معاملات دیروز، پایین ماندن ارزش معاملات در مقایسه با سطوح مورد انتظار برای بازگشت قدرتمند تقاضا بود. ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق های سهامی در پایان روز به ۳۲ هزار و ۳۷۶ میلیارد تومان رسید؛ رقمی که تقریبا با ارزش معاملات روز گذشته برابر است و در مجموع نمی توان آن را سطح بالایی برای معاملات بازار سهام ارزیابی کرد. حجم معاملات نیز به ۴۱ میلیارد سهم رسید. تداوم ارزش معاملات در محدوده ۳۲ همت، در شرایطی که بازار پس از افت اولیه با بهبود تقاضا روبه رو شد، نشان می دهد این تغییر وضعیت هنوز با افزایش قابل توجه گردش نقدینگی همراه نشده است. بنابراین، برای ارزیابی پایداری روند بهبود، افزایش ارزش معاملات در روزهای آینده اهمیت زیادی دارد.

خروج پول حقیقی از سهام به بیش از ۱۷۰۰ میلیارد تومان رسید

با وجود برتری تعداد نمادهای مثبت و تراز مثبت سفارش ها، جریان پول حقیقی همچنان وضعیت مطلوبی نداشت. در پایان معاملات دیروز، خالص جریان پول حقیقی از سهام، حق تقدم و صندوق های سهامی به منفی یک هزار و ۷۰۶ میلیارد تومان رسید.

همچنین صندوق های درآمد ثابت نیز با خروج یک هزار و ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان پول مواجه شدند. در بخش معاملات سهام، سرانه خرید ۶۷ میلیون تومان و سرانه فروش ۹۷ میلیون تومان بود. قدرت خرید منفی ۱.۴۶ نیز نشان می دهد با وجود بهبود قیمت ها در بخش بزرگی از بازار، فروشندگان همچنان از نظر سرانه معاملات دست بالا را داشته اند.